

Παρατηρήσεις της Προέδρου Metsola στην άτυπη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου 6η Οκτωβρίου, Γρανάδα

Σας ευχαριστώ. Καλημέρα σε όλες και όλους.

Θα ήθελα να επικεντρώσω την παρέμβασή μου σήμερα σε ορισμένες βασικές προκλήσεις που βιώνουμε και στον τρόπο με τον οποίο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί να βοηθήσει στην αντιμετώπισή τους.

Η μετανάστευση παραμένει μία από τις πιο πιεστικές ανησυχίες της Ευρώπης. Όσες εκλογές κι αν έχουν γίνει, εξακολουθεί να αποτελεί μία από τις κορυφαίες ανησυχίες για τους Ευρωπαίους πολίτες, σε όλα τα κράτη μέλη. Ωστόσο, εδώ και χρόνια, δεν έχουμε κατορθώσει να επιτύχουμε επαρκή πρόοδο για την αντιμετώπιση του ζητήματος. Βρισκόμαστε τώρα σε σημείο όπου διαφαίνεται μια μελλοντική πορεία που θα εξαλείψει το αδιέξοδο αυτό. Η παρούσα πρόταση μπορεί να ανταποκριθεί στις προσδοκίες των ανθρώπων χωρίς να τους αναγκάσει να αποτραβηχτούν στο περιθώριο ή να τους ωθήσει στα άκρα. Πρόκειται για μια πρόταση που προστατεύει τα σύνορά μας και είναι δίκαιη απέναντι σε όσους χρειάζονται προστασία, αυστηρή απέναντι σε όσους δεν δικαιούνται προστασία και σκληρή απέναντι σε εγκληματικά δίκτυα που εκμεταλλεύονται τους πλέον ευάλωτους. Είναι η εν λόγω πρόταση τέλεια; Ασφαλώς και όχι.

Είμαστε όμως πιο κοντά από ποτέ στον στόχο μας και, με μόλις μισό χρόνο πριν από το τέλος της θητείας μας, μπορούμε να καταλήξουμε σε συμφωνία σχετικά με το σύμφωνο για το άσυλο και τη μετανάστευση πριν από τη λήξη της νομοθετικής περιόδου.

Ο συμβιβασμός είναι αυτό που μας επιτρέπει να προχωρήσουμε. Ο συμβιβασμός δεν είναι βρώμικη λέξη.

Η δέσμευση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να ολοκληρώσει αυτή τη δέσμη μέτρων παραμένει αταλάντευτη. Δεν μπορούμε να αφήσουμε τη συζήτηση αυτή να κυριαρχήσει σε μια ακόμη εκστρατεία για τις ευρωπαϊκές εκλογές και να δημιουργήσει πόλωση χωρίς να παρουσιάσουμε τα νομοθετικά εργαλεία που θα χρησιμεύσουν για την αντιμετώπισή της.

Όπου υπάρχει πολιτική βούληση, υπάρχει τρόπος. Το διαπιστώσαμε με την πανδημία, συνεχίζουμε να το διαπιστώνουμε καθώς αντιδρούμε στην παράνομη εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία. Με τον ίδιο τρόπο που αντιμετωπίζουμε τις κλιματικές προκλήσεις μας, αποδεσμευόμαστε από τη ρωσική ενέργεια, καθορίζουμε παγκόσμια πρότυπα στον ψηφιακό τομέα και θέτουμε τα θεμέλια για τα επόμενα έτη.

Τα τελευταία χρόνια κάναμε πράγματα που πολλοί θεωρούσαν ανέφικτα. Μπορούμε να το κάνουμε ξανά.

Ενώσαμε τις δυνάμεις μας με τέτοιο τρόπο που η Ένωσή μας έγινε ισχυρότερη, πιο αυτόνομη και πιο αποτελεσματική από ποτέ.

Ο κόσμος αλλάζει και πρέπει να προσαρμοστούμε και να αλλάξουμε μαζί του. Πρέπει να συνεχίσουμε να καταβάλλουμε προσπάθειες για να κάνουμε την Ευρώπη μας έναν τόπο με ίσες ευκαιρίες, ασφάλεια και προστασία, ευημερία, αξιοπρέπεια και θέσεις εργασίας, όπου όλες και όλοι μπορούν να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητές τους, χωρίς διαφορετικά επίπεδα πρόσβασης.

Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να βρεθούν οι τρόποι επίτευξης προόδου που έχουν σημασία για τη νέα γενιά και το νέο κύμα Ευρωπαίων και ευρωπαϊκών κρατών μελών.

Η διεύρυνση είναι το ισχυρότερο γεωπολιτικό εργαλείο της Ένωσης. Ειδικά σε αυτό το νέο γεωστρατηγικό περιβάλλον, μια διευρυμένη ΕΕ που βασίζεται σε σαφείς στόχους, κριτήρια και αξίες, χρησιμεύει ως επένδυση στην ειρήνη, την ασφάλεια, τη σταθερότητα και την ευημερία στην ευρωπαϊκή ήπειρο. Πρόκειται για μια διαδικασία με αποτέλεσμα που ωφελεί όλους τους εμπλεκόμενους.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είχε ζητήσει η Ουκρανία και η Μολδαβία να λάβουν καθεστώς υποψήφιας προς ένταξη στην ΕΕ χώρας. Το καθεστώς αυτό παρέχει σαφή ευρωπαϊκή προοπτική σε αυτά τα έθνη και χρησιμεύει ως ισχυρή ώθηση για την προαγωγή δημοκρατικών μεταρρυθμίσεων. Μια σύντομη επισκόπηση των τελευταίων 20 ετών μπορεί να καταδείξει τη μετασηματιστική δύναμη της διεύρυνσης. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο θέλουμε να προχωρήσουμε στο επόμενο βήμα έως το τέλος του έτους εάν οι χώρες αυτές είναι έτοιμες.

Τώρα πρέπει να συνδυάσουμε τη ρητορική μας με δράση. Πρέπει να συνδυάσουμε τη φιλοδοξία τους με την ικανότητα και την προθυμία μας να αλλάξουμε. Πρέπει να ξεκινήσουμε μια πραγματική συζήτηση σχετικά με την ικανότητα απορρόφησης της ΕΕ και την εσωτερική μεταρρύθμιση. Η εν λόγω συζήτηση έχει ήδη καθυστερήσει πολύ. Τα κράτη αυτά θα είναι έτοιμα να προχωρήσουν και πρέπει να είμαστε κι εμείς έτοιμοι. Η αναβολή της λήψης αποφάσεων δεν θα λύσει τίποτα.

Γι' αυτό είναι σημαντικό να διατηρήσουμε τη συζήτηση αυτή ψηλά στην ατζέντα μας κατά την προσεχή θητεία.

Στη συνέχεια, εναπόκειται σε κάθε υποψήφια χώρα να συνεχίσει να εργάζεται σκληρά για τη συμμόρφωση με τα κριτήρια προσχώρησης. Και πρέπει να καταβληθούν ουσιαστικές προσπάθειες για την επίλυση όλων των εκκρεμών διμερών διαφορών. Φυσικά, κάθε υποψήφια χώρα θα πρέπει να ακολουθήσει τη δική της πορεία. Δεν μπορούμε να παρακάμψουμε τις διαδικασίες, αλλά η έκκλησή μου αφορά το γεγονός ότι πρέπει να είμαστε έτοιμοι. Εάν αφήσουμε τους πάντες σε εκκρεμότητα, δεν θα πρέπει να εκπλαγούμε εάν το κενό που αφήνουμε καλυφθεί από κάποιον άλλο.

Η διεύρυνση, όπως και ένας προϋπολογισμός κατάλληλος για τον επιδιωκόμενο σκοπό, οδηγούν σε μεγαλύτερη στρατηγική αυτονομία.

Όσον αφορά την πρόταση που έχουμε σχετικά με την αναθεώρηση του προϋπολογισμού μας: τα κονδύλια είναι πεπερασμένα. Η πανδημία, η εισβολή στην Ουκρανία, οι φυσικές καταστροφές και η κρίση του κόστους ζωής μάς έχουν επιφέρει πλήγματα. Τα αυξανόμενα επιτόκια έχουν διογκώσει το κόστος δανεισμού μας στο πλαίσιο του NextGenerationEU. Το συνδυαστικό αποτέλεσμα όλων των ανωτέρω παραγόντων είναι ότι ο προϋπολογισμός της ΕΕ έχει φτάσει στα όριά του.

Και έχουμε καθήκον να αντιδράσουμε.

Ο κόσμος έχει αλλάξει ριζικά τα τελευταία χρόνια και το ίδιο έχει συμβεί και στις προτεραιότητές μας.

Πιστεύω ότι μπορούμε όλοι να συμφωνήσουμε ότι χρειαζόμαστε περισσότερους πόρους για τη διαχείριση της μετανάστευσης, και για να συνεχίσουμε να στηρίζουμε την Ουκρανία σε μια μακρόπνοη και βιώσιμη πορεία.

Όλοι συμφωνούμε επίσης ότι θα πρέπει να στηρίζουμε τα κράτη μέλη που πλήττονται από φυσικές καταστροφές, γρήγορα και αποτελεσματικά. Τη στιγμή που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη την Ευρώπη, πρέπει να είμαστε έτοιμοι.

Πρέπει να διαθέτουμε τα χρήματά μας σύμφωνα με αυτά που υποστηρίζουμε όσον αφορά την ανταγωνιστικότητά μας. Με αυτόν τον τρόπο μπορούμε να δημιουργήσουμε πραγματική, βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, η οποία είναι απαραίτητη για τη διατήρηση των φιλοδοξιών μας.

Έχουμε επιδείξει ιδιαίτερη ευρηματικότητα όσον αφορά την ανακατανομή των ήδη υφιστάμενων κονδυλίων. Ωστόσο, στο μέλλον πρέπει να είμαστε ξεκάθαροι σχετικά με το τι σημαίνει αυτό. Οι πολίτες δεν θα δεχτούν εύκολα το να επιτρέψουμε στο κόστος δανεισμού μας να περιορίσει, ή ακόμα και να διακόψει πλήρως, προγράμματα που μας καθιστούν ανταγωνιστικούς και από τα οποία επωφελούνται άμεσα οι πολίτες μας, όπως τα προγράμματα Erasmus+ και «Ορίζων Ευρώπη».

Αυτή την εβδομάδα συμπληρώθηκαν 33 χρόνια από την επανένωση της Γερμανίας και, μαζί με αυτήν, και της Ευρώπης. Το 1990 η συγκεκριμένη εξέλιξη χαρακτηρίστηκε ως θαύμα. Κατά την άποψή μου δεν ήταν τόσο θαύμα όσο απόδειξη της δύναμης της πολιτικής και της διπλωματίας να βρίσκουν λύσεις. Αυτό κάνει η Ευρώπη: ανακαλύπτει την πολιτική βούληση για την υπέρβαση φαινομενικά ασυμβίβαστων διαφορών, βρίσκει τρόπους να προχωρά μπροστά και να αλλάζει τη ζωή των ανθρώπων, επιλύει διαγενεακά γεωπολιτικά ζητήματα και αλλάζει την πορεία της Ιστορίας.

Είτε πρόκειται για τη μετανάστευση, το ΠΔΠ μας ή για τη διεύρυνση, χρειαζόμαστε και πάλι μια δόση του πνεύματος αυτού.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι έτοιμο. Έτοιμο να εκφράσει τις απόψεις των πολιτών μας και να μεταφέρει τα αντίστοιχα μηνύματα σε αυτούς. Έτοιμο να διαδραματίσει τον ρόλο του για να πετύχει τη συναίνεση των πολιτών της ΕΕ. Επειδή αυτός είναι ο μόνος τρόπος για να εξασφαλίσουμε ότι οι μεταρρυθμίσεις μας θα είναι τελικά επιτυχείς.